

13/09/2019

Compra patològica en pacients amb trastorn alimentari i trastorn de joc

El fenotip de la compra patològica comparteix similituds amb el trastorn de joc i els trastorns de la conducta alimentària, i s'inclou amb ells dins de l'espectre impulsiu-compulsiu. No obstant això, a causa d'una absència de definició clínica consensuada per aquesta addicció, no es disposen d'instruments estandarditzats específics per a la seva avaluació. En aquest context, en aquest estudi s'han avaluat les característiques psicomètriques de l'escala PBS com a instrument d'avaluació, a més de l'associació del grau de severitat per compra compulsiva amb l'estat psicopatològic global i amb el perfil de personalitat dels subjectes. Els resultats han confirmat la fiabilitat i validesa de l'escala PBS per ser utilitzada en la població espanyola, fet que suposa implicacions en diagnòstiques i terapèutiques en les addiccions conductuals.

La compra patològica és una addicció conductual que es caracteritza per la necessitat persistent de comprar articles que no són necessaris per als subjectes, i que amb la seva evolució acaba provocant un important deteriorament global en les vides de les persones que la pateixen (amb severes interferències en l'àmbit familiar, social, laboral i fins i tot financer). Aquest patró de

comportaments orientat a l'adquisició compulsiva de productes és percebut pels individus com una necessitat imperativa que cada cop resulta més incontrolable, i que s'acaba acompanyant de sentiments negatius quan no es satisfà (majoritàriament estats de depressió, ansietat o angoixa). Els pacients que pateixen aquests problemes presenten alteracions cròniques en regulació emocional i habitualment expressen sentiments de culpa, vergonya o remordiments (en especial quan es generen problemes econòmics derivats de les compres compulsives). Els estudis etiològics disponibles fins a la data actual evidencien similituds en el fenotip de la compra patològica i d'altres trastorns que formen part de l'espectre impulsu-compulsiu, com el trastorn de joc o els trastorns de la conducta alimentària.

La compra patològica apareix com a problema objecte d'estudi a la literatura científica des de fa més de 100 anys, malgrat que el volum de treballs empírics ha estat molt escàs fins a finals del segle XX. De fet, en l'actualitat aquesta condició clínica no apareix com a trastorn diferenciat a les dues taxonomies diagnòstiques de referència en l'àmbit psicopatològic i psiquiàtric (el DSM-5 i l'ICD-10), no obstant el rellevant increment en les prevalences estimades a països industrialitzats, tant en població general (amb valors dintre del rang 1% al 7%) com en mostres clíniques (dintre del rang 6% al 30%).

Una de les dificultats que es planteja en els estudis empírics sobre compra patològica és la manca d'instruments d'avaluació estandarditzats específicament desenvolupats per aquesta addicció, probablement com a conseqüència de l'absència d'una definició clínica consensuada en l'àmbit psiquiàtric. Un estudi realitzat sota la direcció clínica dels Doctors Fernando Fernández-Aranda i Susana Jiménez-Murcia (Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari de Bellvitge) i la direcció metodològica de la Doctora Roser Granero-Pérez (Departament de Psicobiologia i Metodologia, UAB) ha examinat les característiques psicomètriques de l'escala *Pathological Buying Screener* (PBS) i ha avaluat l'associació del grau de severitat per compra compulsiva amb l'estat psicopatològic global dels subjectes i amb el seu perfil de personalitat. La mostra d'estudi va incloure dos grups de pacients que complien criteris clínics per a trastorn alimentari (n=176, incloent-hi anorèxia, bulímia i trastorn per afartament) i trastorn de joc (n=184), i un grup control d'individus sense trastorn addictiu ni patologia alimentària (n=151). Els resultats de l'estudi varen confirmar la fiabilitat i validesa de l'escala PBS per a ser emprada en població espanyola (comunitària i clínica), i varen evidenciar que la intensitat de la compra patològica és superior en subjectes amb pitjor estat psiquiàtric general (les àrees de major afectació foren les relacionades amb ansietat), amb puntuacions més elevades en recerca de noves sensacions i puntuacions més baixes en autodirecció i evitació del dany.

Els resultats de l'estudi tenen implicacions en l'àmbit de l'avaluació d'addiccions conductuals, en la detecció precoç de conductes associades a la compra patològica, el disseny de plans preventius i l'elaboració de programes terapèutics ancorats en l'àmbit de la medicina de precisió (focalitzada en les característiques específiques de cada pacient).

Roser Granero

Departament de Psicobiologia i Metodologia
Universitat Autònoma de Barcelona
Roser.Granero@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)